

KÕRGESSAARE VALLA TEATRIT

OMAVALITSUSE INFOLEHT

NR. 2
2010

REEDE 19. VEEBRUAR 2010

ILMUB IGA KUU KOLMANDAL REEDEL

TASUTA

Valla preemia 2010 Katrín Sarapuule

11. veebruari istungil otsustas Kõrgessaare Vallavalitsus, valla preemia määramise komisjoni ettepanekul, anda 2010. aasta Kõrgessaare valla preemia **Katrín Sarapuule** valla elu edendamise ja arendamise eest.

MTÜ Lauka Piirkonna Külaarendusseltsi juhatus liikmed esitasid valla preemia kandidaadiks juhatus liikme **Katrín Sarapuule**.

Katrín on külaseltsi aktiivne tegevliige, uute mõtete ja ideede algataja ning eestvedaja nende tegevuste elluviimisel. Ta on kirjutanud palju edukaid ja rahalist toetust leidnud projekte valla ja küla elu edendamiseks. Leiame, et tema tegevus valla elu edendamisel on igati tunnustamist väärib.

Kõrgessaare valla Tööharjutuskeskuse töötud esitasid valla preemia kandidaadiks **Katrín Sarapuule**.

Katrini eestvedamisel sai teoks pikaajaline projekt, mis suunatud valla pikaajalistele töötutele, kui ka äsja töö kaotanud inimestele. Läbi projekti on mitmedki töötud saanud uusi ja huvitavaid tööharjumusi, samuti erinevaid vajalikke ja kasulikke koolitusi, mis on igal juhul kiitmist väärt ettevõtmine. Katrini positiivne ellusuhtumine igal hommikul annab alati uut jõudu ja usku. Katrín kannab hingesoojust teiste inimeste südamesse.

Rahvatantsurühma "Ungrulust" liikmed esitasid valla preemia kandidaadiks **tantsuõpetaja Helgi Taelma**.

Juba kaheksandat aastat on Kõrgessaare naisrahvatantsurühma juhendanud tantsuõpetaja Helgi Taelma. Helgi juhendamisel on esinenud koduvalla üritustel, mujal Hiiumaal ja Eestis. Tantsurühm tutvustab oma kodukohta ja rahvuslikku pärandit läbi tantsu ka mujal maailmas. Helgi on hoolitsenud tantsijate järelkasvu eest, tegutseb juba kaks laste tantsurühma. Helgi on nooruslik, särtsakas ja rõõmsameelne. Positiivne emotsioon, mida ta endas kannab ja edasi annab, on tihti palju tähtsam, kui esmapiilgul arvata võib.

Arvame, et just Helgi Taelma peaks olema see, kellele antakse aastal 2010 Kõrgessaare valla preemia.

*Kolmapäeval, 24. veebruaril
algusega 13.00
Kõrgessaare Vaba Aja Keskuses*

EESTI VABARIIGI 92 AASTAPÄEVALE PÜHENDATUD KONTSERTAKTUS

*Esinevad Kõrgessaare valla
isetegevuslased ja Emmaste
puhkpilliorkester*

*Kontsertaktusele järgneb Kõrgessaare
Vallavolikogu esimehe ja vallavanema
vastuvõtt.*

Kõik vallakodanikud on oodatud!

SÜNDIS UUS VALLAKODANIK
MIHKEL SAAR

ÖNNITLEME VEEBRUARIKUU
EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI JA
JUUBILARE!

**LEIDA AIM
LEIDA POPOVA
AINO TURSK
VAIKE LAANEORG
VIRVE PADU
TÕNU KARK
SIRJE PÕLLU
NINA JÕHVIK
VELJO KÄSSER**

Vallaelanike arvamused oma koduvallast Eesti Vabariigi aastapäeva eel

*Lauka kooli viiulilapsed koos juhendaja Koit
Randusega esinemas Hiiumaa Muuseumis*

Siin on väga palju ilusaid ja liivaseid randu. Loodus on väga ilus. Minu koduvall on väga tore koht. Siin on sõbralikud inimesed.

Meie vallas on head treeninguvõimalused. Tervisemajas on jõusaal, saalihoki ja võrkpalli trennid ning on rahvatants ja line-tants. Enamus spordiringe on tasuta, jõusaali kasutamise eest peab maksma. Väga paljud noored poisid käivad saalihoki trennis ja tüdrukud käivad võrkpallis. Line- ja rahvatantsu treeningutel. Saalihoki poisid on Eestis päris edukad ja on isegi esikolmikusse kuulunud. Tüdrukutel võrkpallis nii hästi pole veel läinud. Tantsijad esinevad valla üritustel ja ka väljaspool koduvallast.

Meie vald on tore, mis sest, et paari halva küljega. Kui tahame, et meie vallas oleks elu parem, peaksime ise midagi selles suhtes ette võtma. Loodan täiskasvanuna ka ise midagi kodupaiga paremaks muutmisel kaasa aidata.

Meie vallas on Rebastemägi. Seal käib väga palju turiste. Valla inimesed käivad seal huviga. Lähedal on ka Kõpu Suurkivi.

Kuna praegu on suur majanduskriis, siis inimestel ei ole siin piisavalt tööd ja tänu tööpuudusele minnakse siit mujale ära. Bussiliiklust vähendati ja seepärast on raskem kusaile saada. Kütuse saamine on ka raske, peab Kärklasse sõitma.

Minu koduvall on kaunis. Tahaksin jääda siia eluks ajaks. Siin on minu kodu.

Oli siin kunagi ka rahvamaja, raamatukogu, sidekontor, kolhoosikontor. Kõik on likvideeritud, samuti kauplus. Nii jääb siin Luidjal see elu-olu järjest vaiksemaks, ainult suvilaid kerkib siin mererannas aina juurde.

Olin kodutütar. Kord nädalas oli koondus. See algas lauluga "Kaunistagem Eesti kodad kolme lipuvärviga". Kogu esimese salmi laulmise aja hoidsime väljasirutatud kätt lipu suunas, muidugi seistes. Sellest ajast sai armsaks Eesti lipp, selle värvid. Kodutütre vormi sain ainult esimesel kooliaastal kanda, siis see keelati. Kahju, et tänapäeval seda vormi nii harva on näha ja kahju, et ei ole kaugeltki igal majal meie ilusat lippu. Seda tuleks kindlasti muuta. Tunneme ometi rõõmu, et me tohime jälle heisata oma lipu, tunneme rõõmu oma priiusest. Ja naeratame üksteisele tere öeldes. Elu on tegelikult väga hea, oskame ometi rõõmu tunda. Ilusat Vabariigi aastapäeva!

**Aitäh kõigile, kes avaldasid oma
mõtteid koduvallast. Ilusat Eesti
Vabariigi aastapäeva!**

Katkendeid esitatud esseedest "Minu koduvall"
valis välja
Ludmilla Träder
Vallasekretär

Vallavolikogu istung

12.VEEBRUAR

1.Esindajate ja nende asendajate nimetamine Eesti Maomavalitsuste Liitu.

Nimetada kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks Kõrgessaare valla esindajateks ja nende asendajateks EMOLI üldkoosolekule: Esindajaks volikogu esimees AILI KÜTTIM ja tema asendajaks volikogu aseesimees HARRI KATTEL.

Esindajaks vallavanem JAANUS VALK ja tema asendajaks abivallavanem KATRIN SARAPUU.

2.Detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise mitteamalgatamine.

Algatada Kõrgessaare valla Suureranna küla Jüri kinnistu detailplaneeringu koostamine ehitusõiguse määramiseks (s.h ühe tuulegeneraatori püstitamise), maa-ala krundideks jaotamiseks ja Kõrgessaare valla üldplaneeringu muutmiseks.

Nõustuda lähtesiseukohtadega (lisa 1) ja eelhinnanguga (lisa 2).

Mitte algatada Kõrgessaare valla Suureranna küla Jüri kinnistu keskkonnamõju strateegilist hindamist seoses kinnistu detailplaneeringu koostamisega.

Vallavalitsusel sõlmida kolmepoolne leping huvitatud isiku ja detailplaneeringu koostajaga detailplaneeringu koostamise tellimiseks ja rahastamiseks.

3.Detailplaneeringu kehtestamine Kõrgessaare ja valla üldplaneeringu muutmise.

Kehtestada Kalana küla Kalana 15 kinnistu detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 09-02.

Muuta Kõrgessaare valla üldplaneeringut ja viia üldplaneeringusse sisse muudatused maakasutuse juhtfunktsiooni ja ehituskeeluvööndi osas vastavalt koostatud detailplaneeringule.

4.Kõrgessaare valla 2010. aasta eelarve.

Katkestati eelarve II lugemine

Vallavalitsuse istungid

14.JAANUAR

1.Inventuuri tulemuste kinnitamine.

Kinnitada 2009. aasta varade inventeerimiskomisjoni poolt koostatud inventeerimisnimestikud ja mahakandmise aktid vastavalt lisale 1.

2.Hooldajatoetuse maksmine.

Lubada välja maksta jaanuarikuu hooldajatoetus 20 isiku hooldajale summas 5600.- krooni

3.Kinnisasja jagamine. Nõustuda Kodeste külas Vasaku kinnistu jagamisega järgnevalt: Lilletee ja Lille-Mihkli maaüksus.

4.Puurkaevu kasutusloa väljastamine.

Väljastada kasutusloa puurkaevu rajamisel Lilbi küla Niinevälja kinnistul.

5.Ehitusloa väljastamine võrguühenduse rajamiseks.

Väljastada ehitusloa OÜ Jaotusvõrgule võrguühenduse rajamiseks Kalana küla Välja, Putkaste metskond 63, Kapteni, Kiilu, Ankrü, Kalana 15, Vindi, Vööri, Poomi, Täävi, Purje ja Masti maaüksustel.

6.Projekteerimistingimuste väljastamine Lauka külaplatsi rajatiste püstitamiseks.

Väljastada projekteerimistingimused MTÜ Lauka piirkonna külaarendusseltsile rajatiste (välilava ja wc) püstitamiseks Lauka küla Käina tee 27 maaüksusele.

7.Projekteerimistingimuste väljastamine tehnovõrkude rajamiseks.

Väljastada projekteerimistingimused Kõpu Piirkonna Arendusseltsile "Valguskiir" tehnosüsteemide püstitamiseks Mägipe küla Õigeusu kiriku kinnistule, mille omanik on Eesti Apostlik-Õigeusu Kirik.

8.Projekteerimistingimuste väljastamine Tahkuna külaplatsi rajamiseks.

Väljastada projekteerimistingimused MTÜ Tahkuna külaseltsile külaplatsi rajatiste püstitamiseks Kodeste küla Kribu kinnistule, mille omanik on AS Hiiumaa Erametskond.

9.Lepingute sõlmimine.

Sõlmida Avaliku kasutamine ja koostöölepingud:

MTÜ Kõrgessaare Tuletõrje seltsiga avalikku kasutusse andmiseks tasuta osa maatükist katastritunnusega 39201:004:4360, asukohaga Tahkuna küla, suurusega 0,02 ha, eesmärgiga rajada sinna avalikuks kasutamiseks mõeldud tuletõrje veevõtukohti;

MTÜ Lauka piirkonna külaarendusselts rendile ning avalikku kasutusse andmiseks osa katastritunnusest 39201:004: 0333 Käina tee 27, suurusega 7040 m² eesmärgiga rajade sellele piirkonnale avalik külaplats koos kõige selle juurde kuuluvaga (kiieplats külakiige ja teiste erinevate kiikedega, laste mänguvahenditega; välikäimla, lõkkeplats, lipumastid, esinemislava, pingid, lauad, jm vajalik inventar);

OÜ Ewent'iga tasuta avalikku kasutusse võtmiseks osaliselt maatükk katastritunnusega 39201: 001:0137, asukohaga Kalana küla, eesmärgiga rajada sinna avalikuks kasutamiseks mõeldud tuletõrje veevõtukoht, kallasrada ja kaldakindlustus;

MTÜ Kalana Küla seltsiga tasuta avalikku kasutusse võtmiseks osaliselt maatükk katastritunnusega 39201: 001:0137, asukohaga Kalana küla, eesmärgiga rajada sinna avalikuks kasutamiseks mõeldud tuletõrje veevõtukoht, kallasrada ja kaldakindlustus;

MTÜ Tahkuna Külaseltsiga tasuta avalikku kasutusse võtmiseks osaliselt maatükk katastritunnusega 39201: 004:0723 eesmärgiga rajada sinna avalikuks kasutamiseks mõeldud piirkonna külade elanikkonnale külaplats koos selle juurde kuuluvate rajatistega (külakiik, pingid, lauad, lõkkeplats, esinemisplats, juurdepääsuteed- jalgrajad, parkimistasku jms).

Sõlmida vara tasuta avaliku kasutamise ja kootööleping:

MTÜ Kodukant Luidja tasuta avalikuks kasutamiseks ja haldamiseks andmiseks maa ala asukohaga Luidja küla, katastritunnus 39201:002:0318, eesmärgiga ehitada sellele avalik vaba aja veetmise ja puhkeala vastavalt detail-planeeringule

MTÜ Kõrgessaare Puuetega Noorte Klubi Vikerkaar'ega tasuta avalikuks kasutamiseks ja haldamiseks andmiseks maa ala, asukohaga Lauka küla, katastritunnus 39201:004:0390, eesmärgiga ehitada sellel asuvasse hoonesse avalikuks kasutuseks mõeldud hobuste maneež (aastaringsed treeningud, hipo-teraapia, avalikud üritused jms) ning selle teeninduseks vajalik (rajad, boksid, veevõtukohtad jne).

27.JAANUAR

1.Projekteerimistingimuste väljastamine ehitise tehnosüsteemide muutmiseks.

Väljastada projekteerimistingimused MTÜ Tahkuna Jahiseltsile ehitise tehnosüsteemide muutmiseks Reigi küla Jahimaja kinnistul.

2.Elektrivarustuse kasutusloa väljastamine.

Väljastada kasutusloa OÜ Eesti Energia Jaotusvõrgule Poama küla Kaja maaüksuse elektrivarustuse ja liitumiskilbi püstitamisel.

3.Ehitusloa väljastamine elamu püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa elamu püstitamiseks Kidaste küla Matse maaüksusele

4.Toimetulekutoetus.

Lubada välja maksta toimetulekutoetus 13 taotlejale summas 17093.- krooni

5.Projekteerimistingimuste väljastamine ehitise rekonstrueerimiseks.

Väljastada projekteerimistingimused MTÜ Kõrgessaare Puuetega Noorte Klubi Vikerkaarele hoidla rekonstrueerimiseks Lauka küla Laohoone maaüksusel.

4.VEEBRUAR

1.Hooldajatoetuse maksmine.

Maksta hooldajatoetus 20 isiku hooldajale summas 5600.- krooni

2.Ehitise kasutusloa väljastamine.

Väljastada kasutusloa Kõrgessaare Vallavalitsusele Kõrgessaare aleviku Tööstuse tee 16A maaüksusel paikneva valitsejamaa kasutamise otstarbe muutmisel.

3.Ehitusloa väljastamine ehitise püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa Kõrgessaare Vallavalitsusele välikäimla püstitamiseks Lauka küla Käina tee 27 kinnistule, mille omanik on Kõrgessaare Vallavalitsus.

Väljastada ehitusloa Kõrgessaare Vallavalitsusele lava püstitamiseks Lauka küla Käina tee 27 kinnistule, mille omanik on Kõrgessaare Vallavalitsus.

4.Ehitusloa väljastamine ehitise rekonstrueerimiseks.

Väljastada ehitusloa MTÜ Tahkuna Jahiseltsile jahimaja rekonstrueerimiseks Reigi küla Jahimaja kinnistul, mille omanik on MTÜ Tahkuna Jahiselts.

5.Lasteaed VIGRI hoolekogu ettepanek.

Suurendada laste arvu liitühmas kahe lapse võrra ning vanemas aiarühmas kahe lapse võrra.

11. VEEBRUAR

1.Projekteerimistingimuste väljastamine ehitise rekonstrueerimiseks ja tehnosüsteemide muutmiseks.

Väljastada projekteerimistingimused MTÜ Kõrgessaare Külmhoonele ehitise nimetusega tootmishoone rekonstrueerimiseks ja tehnosüsteemide muutmiseks Kõrgessaare aleviku Kõrgessaare Sadama kinnistul, mille omanik on OÜ Best Holding.

Vallavolikogu õigusaktide eelnõud, vastuvõetud vallavalitsuse korraldused ja määrused ning vallavolikogu otsused ja määrused on avalikustatud valla kodulehel www.korgessaare.ee

Märtsikuu volikogu istung Kõpus

Vallaelanikega parema koostöö saavutamiseks otsustati 12.veebruari 2010 vallavolikogu istungil, et edaspidi toimuvad istungid ka väljaspool vallamaja, seega valla erinevates paikades-Kõpus, Laukal, Malvastes. Plaanis on korraldada ühine nõupidamine ka suvehiiudlastega, mis eeldatavasti saab toimuma augusti alguses. Koos elanikega arutatakse valla elu arengu üle, kuulatakse ära inimeste mõtted, ettepanekud ja arvamused.

Järgmine vallavolikogu istung toimub märtsikuus Kõpus. Täpsemat infot antakse vallaelanikele enne istungi toimumist valla kodulehel.

Meeldivat koostööd soovides ja häid ettepanekuid oodates
Aili Küttim Vallavolikogu esimees

TEATED

Ettevõtja peab iga aasta 15.aprilliks kinnitama registreeringu õigsust elektrooniliselt või esitama haldusorganile, kellele esitati registreerimistaotlus, kinnituse registreeringu õigsuse kohta.

Vallavolikogu esimehe AILI KÜTTIMI vastuvõtuaeg vallamajas on alates jaanuarikuust volikogu istungi päeval kella 13.00-15.00.

PUHKUSED

Sotisaalnõunik Linda Kiivit 25.02. – 05.03.
Asjaajaja Maire Türrpuu 08.03. – 21.03.

Detailplaneeringute teated

27.jaanuar 2010 istungi korraldusega nr 25 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Vilima küla Vainu kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu on koostanud Matto Maakorralduse ja Kinnisvarabüroo OÜ (töö nr MB09_DP09) ja see näeb ette planeeritava ca 21,5 ha suuruse kinnistu kolmeks eraldi maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuseks jagamise (maaüksuste suurused ca 6,80, 5,67, 9,00 ha). Ehitusõigust ja uute ehitiste püstitamist koostatud detailplaneering ette ei näe, see ei ole valla üldplaneeringuga vastuolus ega näe ette selle muutmist. Vastu võetud detailplaneeringuga saab Kõrgessaare vallamajas ja valla kodulehel tutvuda ning vastuväiteid ja ettepanekuid esitada ajavahemikul 01.-14.märts 2010.

27.jaanuar 2010 istungi korraldusega nr 26 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Luidja küla Lubjaselja kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu on koostanud Matto Maakorralduse ja Kinnisvarabüroo OÜ (töö nr MB09_DP10) ja see näeb ette planeeritava ca 11,2 ha suuruse kinnistu kaheks eraldi maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuseks jagamise (mõlema maaüksuse suurused ca 8,07, 8,86, 8,57 ja 9,26 ha). Ehitusõigust ja uute ehitiste püstitamist koostatud detailplaneering ette ei näe, see ei ole valla üldplaneeringuga vastuolus ega näe ette selle muutmist. Vastu võetud detailplaneeringuga saab Kõrgessaare vallamajas ja valla kodulehel tutvuda ning vastuväiteid ja ettepanekuid esitada ajavahemikul 01.-14.märts 2010.

27.jaanuar 2010 istungi korraldusega nr 27 võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Hirmuste küla Sammelselja kinnistu detailplaneering. Detailplaneeringu on koostanud Matto Maakorralduse ja Kinnisvarabüroo OÜ (töö nr MB09_DP11) ja see näeb ette planeeritava ca 34,9 ha suuruse kinnistu neljaks eraldi maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuseks jagamise (maaüksuste suurused ca 8,07, 8,86, 8,57 ja 9,26 ha). Ehitusõigust ja uute ehitiste püstitamist koostatud detailplaneering ette ei näe, see ei ole valla üldplaneeringuga vastuolus ega näe ette selle muutmist. Vastu võetud detailplaneeringuga saab Kõrgessaare vallamajas ja valla kodulehel tutvuda ning vastuväiteid ja ettepanekuid esitada ajavahemikul 01.-14.märts 2010.

27.jaanuar 2010 istungi korraldusega nr 28 alusel korraldatakse 01.märtsil 2010 kell 16:00 Kõrgessaare vallamajas kahe naabermaaüksuse omaniku poolt saabunud vastuväite arutamiseks 10.detsember 2009 korraldusega nr 353 vastu võetud Kalana küla Heli kinnistu detailplaneeringu (DAGOpen OÜ Projektbüroo töö nr 09-44) avalik arutelu.

27.jaanuar 2010 istungi korraldusega nr 29 algatati Kõpu küla Pihla maaüksuse detailplaneeringu koostamine. Koostatava detailplaneeringu eesmärk on ca 26,1 ha suuruse maaüksuse jagamine neljaks eraldi maaüksuseks lähtuvalt praegusest maakasutusest - maatulundusmaa, elamumaa ja ärimaa. Ühegi uue hoone ega ehitise püstitamist koostatava detailplaneeringuga ette ei nähta ja ehitusõigust ei määrata. Koostatav detailplaneering ei muuda Kõrgessaare valla üldplaneeringut. Detailplaneeringu koostamise algatamine on kooskõlas Keskkonna- ja Muinsuskaitseametiga. Lähtudes asjaoludest, et olemasolevat maakasutust jätkatakse senisel viisil, uusi hooneid ja rajatisi ette ei nähta, ning eeldusest, et tegevuse planeerimisel täidetakse keskkonnanalaseid nõudeid ja norme, otsustati sama korraldusega mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist seoses detailplaneeringu koostamisega.

11.veebruar 2010 istungi korraldusega nr 47 kehtestati Luidja küla Kääro kinnistu detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 09-66. Koostatud detailplaneering näeb ette ca 23,6 ha suuruse maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuse jagamise ja ca 1,46 ha suuruse elamukrundi jagamise ning ehitusõiguse määramise kuni kolme hoone maksimaalse ehitusaluse pinnaga 320 m² püstitamiseks. Avaliku väljapaneku perioodil vallavalitsusele ettepanekuid ega vastuväiteid ei saanud. Kehtestatud detailplaneering ei ole Kõrgessaare valla üldplaneeringut muutev.

Kõrgessaare Vallavalitsuses toimusid 04. ja 17.jaanuar 2010 Koduspe küla Tooma kinnistu detailplaneeringu (DAGOpen OÜ Projektbüroo töö nr 09-37) avalikud arutelud. Kokku esitati avaliku väljapaneku jooksul kolm vastuväidet, arutelu käigus loobus üks osapool oma vastuväitest. Arutelude tulemusel huvitatud isik ja vastuväidete esitajad ühisele kokkuleppele ei jõudnud ning Kõrgessaare Vallavalitsus edastas koostatud detailplaneeringu ja sellega seotud materjalid Hiiu Maavalitsusse järelevalve teostamiseks ja omapoolse seisukoha andmiseks.

Hiiu maakonnaplaneeringu teemaplaneering

Hiiu maavanem võitis vastu Hiiu maakonna teemaplaneeringu „Hiiu maakonna sotsiaalne infrastruktuur“

Planeeringu avalik väljapanek toimub 08.02. kuni 07.03.2010.a Hiiu Maavalitsuses (Leigri väljak 5, ruum nr 206), kõikides omavalitsustes ja Hiiu Maavalitsuse kodulehel <http://www.mv.hiiumaa.ee/siplaneering>

Teemaplaneeringu avalik arutelu toimub 15.03.2010 maavalitsuse saalis Leigri väljak 5 kell 13.00.

Planeeringu eesmärk on lahenduste leidmine teenuste kättesaadavuse tagamiseks erinevat tüüpi piirkondadele (kantidele), mis aitaks kaasa rahvaarvu püsimisele.

Planeeringut rakendatakse riiklike tegevuste planeerimisel maakonnas, planeering on aluseks omavalitsustele planeeringute ja arengudokumentide koostamisel, riiklike ja maakondlike programmide, meetmete kavandamisele ning rakendamisele, riiklike ja Euroopa Liidu vahendite kasutamisel, projektide hindamisel ja rahastamisel.

Lisainfo 463 6050, 463 6042, aare.kattel@mv.hiiumaa.ee, urve.pill@mv.hiiumaa.ee

Riiklikud toetused metsomanikele 2010.aastal

10.veebruari kinnitati tänavused siseriiklikud erametsanduse toetused, mida metsomanikel on võimalik taotleda läbi SA Erametsakeskuse. Toetuste liigid jäävad ikka samaks, uue korraga leevenevad mõned varasemad bürokraatia tõkked.

Metsomanikel on võimalus saada järgnevaid toetusi:

* Pärandkultuuri säilitamise toetus- taotluse esitamise tähtaeg 15. märtsil;

* Erametsomanike metsa inventeerimise ja metsamajandamiskavade koostamise toetus- juba tehtud ja metsomaniku poolt tasutud töödele saab kompensatsiooniks taotlusi esitada kolmel korral aastas 15. märtsil, 13. augustil, 10. detsembril;

* Metsa uuendamise toetus- tehtud töödele saab kuludokumentide alusel toetust taotleda kahel korral aastas 14.juunil ja 19.novembril;

* Vääriselupaiga kaitseks saab lepingut sõlmida kogu aasta jooksul.

Kõikidel metsomanikel, kel riigimaksudega asjad korras, on võimalus saada aasta jooksul kuni 15 tunni ulatuses tasuta individuaalnõustamist kutsetunnistusega konsulendilt.

Metsomanike majanduskoostööd ja rühmanõustamisi toetatakse läbi metsaühistute.

Täpsem info toetuste kohta on leitav erametsaportaalist www.eramets.ee.

Hiiu maal aitab toetusi taotleda MTÜ Hiiu maa Metsaselts www.metsaselts.hiiumaa.ee.

Piirkondliku tugiisiku vastuvõtt toimub igal esmaspäeval kell 11.00-15.30 Käinas Mäe tn.2 Hiiu maa Nõuandekeskuses, tugiisikuga saab kontakti ja kokkuleppeid teistel aegadel kohtumisteks telefonil 56488601 ja meilil aira.toss@erametsaliit.ee

Aira Toss

Hiiu maa erametsanduse tugiisik

Talverõõmudest ja muredest

Üle mitme aasta on taas korralik talv ja suurepärase võimalus sellest kõigest täiel rinnal lõbu tunda. Lund on palju. Iga väiksegi kõngas ja teeäärseid kõrged lumevallid on muutunud väikestele talverõõmude nautijatele liumägedeks, millest erinevate sõiduvahenditega ja tihti ka ilma, alla tuhisetakse. Kõik see on ju väga lõbus aga võib kujuneda väga ohtlikuks ettevõtmiseks kuna sõidetakse otse sõiduteele ja mänguhoos unustatakse ära teel liiklevad sõidukid ja see võib kaasa tuua väga kurvad tagajärjed. Oma igapäevastel ja õhtustel ringsõitudel pean iga päev seda lastele meelde tuletama. Seda eriti Kõrgessaare aleviku keskuses, rahvakeeli Viskoosas, kus majade vahel on kõrged lumevallid ja nii suuremad kui väiksemad lapsed kipuvad unustama, et tegemist on ikkagi tänavatega, kus on liiklus üpris tihe. Siinkohal on mul teile, lugupeetud lapsevanemad suur palve. Rääkige palun oma lastega ohtudest, mis valitsevad neid mängides sõiduteel ja tundke aegajalt huvi kus teie laps viib. Lähimbruses leidub piisavalt kohti, kus saab ohutult kelgutada, suusatada. Seda ei pea sugugi tegema sõidutee äärsel lumevallidel isegi juhul kui ei sõideta sõidutee poole, sest pruugib sellise valli otsa roninud lapsel kukkuda alla sõiduteele ja ongi sellel väga kurvad tagajärjed. Autojuhtidel on niigi nähtavus vallide tõttu piiratud ja sõiduki peatamine libedaga kordades raskem ja kui siis järsku ilmub teele takistus väikese kelgutaja näol... ei taha mitte mõeldagi võimalikest tagajärgedest, veel vähem nendest kirjutada. Olen võtnud kindla seisukoha, teeäärsetele lumevallidele ma lapsi ma kelgutama ei luba. Kõike seda selleks, et meil kõigil sellest ilusast talvest jääksid meenutamiseks ainult ilusad hetked. Samuti suur palve autojuhtidele, vaatamata sellele, et asulates on lubatud kiiruseks 50 km/h, ei ole see kohustus. Praeguseid ilmastikuolusid ja eelpoolnimetatud ohtusid arvestades valige palun tunduvalt väiksem sõidukiirus ja olge eriti tähelepanelikud. Teie olete ju tugevamad. Ütleb ju ka Liikluseeskirja § 44 muuhulgas, et eriti tähelepanelik tuleb olla laste suhtes. Lõpetuseks soovin ilusalt talve jätku, sest kõik ilmapärgid ja asjatundjad ennustavad veel lumesadu ja külma, mis tähendab, et kõike seda jagub meile veel mõneks ajaks. Nautigem seda kõike ja arvestagem üksteisega. Libedat suuska, kelku ja pikka liugu soovides:

Andrus Roosa

Ülemkonstaabel

OLEV VALK in memoriam

Olev Valk sündis 31. jaanuaril 1962 Viive ja Undo Valgu esimese pojana.

Lapsepõlv kuni koolini möödus vaheldumisi kord Kõrgessaares ja ka vanavanemate juures Mänspäel. Olev kasvas peres, kus armastati üksteist ja võib öelda, et tal oli õnnelik lapsepõlv.

Kooliteed alustas Olev 1969. aastal ja 1978. lõpetanud Lauka 8-klassilise kooli asus õppima Tallinna I kutsekeskkooli (rahvasuus „karukooli“). Kuna Olev oli juba varasest lapsepõlvest tundnud huvi tehnika vastu, siis ka eriala seotud elektriasjade ja automaatikaga.

Sellest on räägitud legende, kuidas Olev juba mõneaastase poisikesena armastanud mänguasju lahti võtta, kokku panna – küllap oli selle taga huvi näha, kuidas need vigurid loodud on, kuidas toimivad. Juba koolipoisina oli ta ka telekate, raadiote sisemusega väga tuttav, rääkimata igasuguste värvimuusikate putitamisest.

Noorpõlve sisse jääb ka kohalike poistega bändi tegemine, kus Olevi tööks muidugi see, et pillid ikka häält teeksid. Tol ajal, kus suurt midagi saada polnud ja kõike tehti nõ. põlve otsas, kulus Olevi oskus, ükskõik millest midagi teha, väga ära.

Eriala käes – elektrik-automaatik (1981) asus Olev tööle Hiiu Kaluri kalatööstuses (olles vahepeal aastatel 1982-84 sõjaväes) ja töötas seal kuni kalatööstuse sulgemiseni mõned aastad tagasi. Tema töö on alati seotud olnud katlamajanduse, tehases ka autoklaavidega ja palju muu sellisega, kus asjad nii peened-keerulised, et seda igamees juba ei taipu. Siinjuures tuleb lisada, töö kalatehases käis mitmes vahetuses ja mingite rikete korral tuli tööl olla nii ööl, kui päeval.

Ja ega Olevi toimetada olnud ainult tehase asjad, sama võib öelda kogu Kõrgessaare valla veemajanduse, katlamajanduse ja palju muu kohta. Oma viimased töömeheaastad oligi Olevi korraldada kõik Kõrgessaare valla sellealane tegevus.

Olevi näol oli tegemist tööka, aga samas tagasihoidliku töömehega, kes ial end esile ei upitanud, kuigi selleks põhjust oleks küll ja küll olnud.

Arvan, et siin Kõrgessaare kandis on vähe peresid, kes pole mingil moel Olevilt abi saanud – olgu see siis teleka-raadio parandamine, satelliitantenni paigaldamine, elektritööd jne.

Veel oli Olevil üks armastus ja hobi, lisaks põhitööle oli tema osaline kümnete ja kümnete kõikvõimalike Kõrgessaare valla kultuuri- ja spordiürituste helindajana. Ja neid üritusi oli tõesti palju alates Jaaniõhtutest, kuni Vabariigi aastapäeva kontserideni, sekka tuli teha helitehniku tööd ka Hiiu maale esinema tulnud külalisesinejatele. Kõik jäid tema tööga rahule.

Arvan, et Olev tegi oma tööd hästi eelkõige sellepärast, et ta armastas seda millega tegeles, lisaks loomulikult ka suurepärase tehnilised teadmised, mida ka pidevalt edasi arendas.

Olev oli alati ka uuendusmeelne, nii oli tal alevis üks esimesi videomakke ja neid filmiõhtuid Olevi pool mäletavad paljud. Juba 1980-ndate lõpul sai Olevi tegutsemisel välja ehitatud Kõrgessaare aleviku satelliittelevisioonivõrk, esimene samalaadne Hiiu maal.

Tõesti, tegemisi, kus algatajaks eestvedajaks oli Olev saab tõesti palju-palju. Olev elas heleda leegina ja siit võib-olla ka elutee lühidus...

Samas oli ta ka huumorist lugupidav sõbramees paljudele, kuri hoiak ja tõredus ei olnud talle omane. Oli üks asjalik ja tore töömees, kellel olemas ka lustlik pool.

Elades aastaid elukaaslase Elgaga oli ta heaks kasuiks lastele, kelle kasvatamise ja toetamisega ta igati tegeles.

Samuti palju aega pühendas Olev oma emakodule Mänspäel.

Sageli oli ta mures, kuidas ema ja tädi juba eakate inimestena seal suure majapidamisega hakkama saavad. Ja nii oligi Olevil koos vend Kunoga sageli nädalalõppudel asja sinna, et muru niita, oksid lõigata, üht-teist kohendada, parandada.

Kõrgessaare rahvas jääb Olevit mäletama, kui eluröömsat, abivalmis nutikat meest, kes oma abist kunagi ära ei öelnud.

Selliseid mehi ei sünni tihti, kelle loomupärane anne saab rahva omaks, me kõik olime kaudselt tema kliendid, me kõik kasutasime tema teadmisi ja oskusi.

Olev elas oma elu väärikalt ja väärtuslikult ja siinjuures jääb ainult sügavalt kahetseda, et see elutee nii lühikeseks jäi.

Olev Valgu elutee katkes 20. jaanuaril 2010 ..., 48-nda sünnipäevani jäid loetud päevad.

Artur Valk

Kõpu rahvamaja taastamisest

10. veebruaril käisid Valguskiire tegemistega Kõpu rahvamaja taastamisel tutvumas EAÖK kiriku varahalduse esindajad ja kirikuvalitsuse liikmed.

Kohal olid kirikuvalitsuse ilmalik liige Lembit Luts ja kiriku varahalduse nõukogu uus juhataja Martin Toon ning preester Miikaal Rajasaar. Kõpu rahvamaja, kunagise õigeusu kirik-koolimaja ehitustöid tutvustasid Galja Liiv ja Harda Roosna.

Kõik kolm kiitsid meie poolt seni tehtut, aga Pühakodade Programmist küsitud-lubatud 350 000 krooni tänavuste projektide omaosaluse kateks seltsile ei antud. Kiriku toetus mullustele, veel lõpetamata projektidele siiski tuli 65 000 krooni, aga sellest ei piisa.

Tähtaeg, mil peaksime kätte saama hoone ehitusloa, on juba 1. oktoober 2010, aga selleni on veel väga palju raha vaja. Seepärast, kui keegi teab, kedagi kes saaks rahvamaja taastamist annetustega toetada, küsige abi.

Raha saab kanda: a/a 1120 2319 23

Saaja: Kõpu Piirkonna Arendusselts Valguskiir Selgitus: Kõpu rahvamaja taastamiseks

Ette tänulikud olles

Kõpu PA VALGUSKIIR juhatus ja kõplased kellele rahvamaja saatus korda läheb

LAUKA PÄEVAKESKUSE TEATED

25. veebruaril kell 13.00 eakate koosviibimine Lauka seltsimajas: veebruarikuu sünnipäevalapse õnnitlemine; BINGO ja erinevad võistlusmängud. Transport: 12.30 Pihla, Roots; 12.45 Viskoosa

3. märtsil kell 13.00 Lauka seltsimajas **TEABEPÄEV** kõigile asjast huvitatutele teemal "Erinevad abivahendid kodus liikumiseks, põetuseks jm." külas KÄINA INVARU klienditeenindaja, perearst, sotsiaalõunik. Transport: 12.30 Pihla, Roots; 12.45 Viskoosa

5.märtsil toimub väljasõit Käina ujulasse vesivõimlemiseks, treener Helin Kääramees, osalustasu 50 krooni. Osalusest teatada hiljemalt 25.vebruariks Lauka Päevakeskuse telef. 4693712; 53339472 (Heli). Transport: 12.00 Lauka, 12.05 Viskoosa

9.märtsil JUUKSUR alates kell 8.00. eelnev registr. Sirje Vaku telef. 4631297; 56662317

11. märtsil kell 13.00 eakate koosviibimine Lauka seltsimajas: naistepäeva tähistamine väikeste omamoolsete etteastetena. Transport: 12.30 Pihla.

Kõrgessaare vald tuli
Hiiumaa Talimängudel
2010 kokkuvõttes II
kohale

16.-23. jaanuarini toimusid traditsioonilised Hiiumaa Talimängud. Võistlused toimusid 13 võistlusalal: bridž, kabe, male, naisete võrkpall, saalihoki, noormeeste jalgpall, sulgpall, suusatamine, sõudeergomeeter, sangpommi tõsted, mälumäng ja juhtkonnavõistlus.

Kõrgessaare vald osales 11 alal ja kõigi alade kokkuvõttes tulime II kohale.

Alade kaupa parimad tulemused: esikoht saadi saalihokis, sangpommi tõstetes ja sõudeergomeetril. Teised kohad tulid males ja juhtkonnavõistluses. Kolmas koht saadi saali jalgpallis ja sulgpallis. Tublid olid ka ülejäänud alade esindajad.

Tänu kõigile, kes Kõrgessaare valla auks võistlustel osalesid.

Allpool nimekirjades Kõrgessaare valla sportlased alade kaupa:

Saalihoki: Marko Opikov, Kaspar Valk, Märt Käär, Raiko Opikov, Margus Käär, Helmur Rajang, Ulvar Suve, Alex Kark, Miko Malk, Toomas Valk, Ken Pähn, Priidik Valk, Marko Viitamees. Treener Teet Kivisilla.

Sangpommi tõsted: Andres Kuuse, Peeter Kaibald, Andrus Nigul.

Sõudeergomeeter: Anett Rajang, Kristo Kattel, Märten Potari, Andrus Nigul.

Male: Peeter Laarmann, Enn Romandi, Aiver Kark.

Juhtkonnavõistlus: Harri Kattel, Jaanus Valk, Artur Valk.

Saali jalgpall: Marko Viitamees, Alex Kark, Danver Mets, Ken Pähn, Ulvar Suve, Miko Malk, Priidik Valk, Heimar Havik.

Sulgpall: Anett Karjamaa, Kirsti Kerves, Mihkel Karjamaa

Võrkpall: Regina Otsing, Liisbet Sarapuu, Kertu Suve, Cärol Savenkov, Maria Valk, Kaisa Tee, Johanna Käär. Treener Anneli Mau.

Mälumäng: Tarvo Malk, Toivo Mänd, Katrin Laan, Artur Valk

Korvpall (3vs3): Andres Kuuse, Kristo Kattel, Tarvo Malk.

Artur Valk

MANALATEELE LÄINUD

AITA KOIT
OLEV VALK
HELGI JUURSAU
LYDIA JÕGI
HELJU VAKS
KAIDU SINILAI
PEET NIGUL